

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 358

"08" серпня 20 16 р.

Прем'єр – міністру України
Гройсману В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Звертаюсь до Вас з приводу проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (реєстр. № 2413а від 20.07.2016) (далі – Законопроект).

Законопроектом передбачено механічну передачу повноважень Нацкомфінпослуг в першу чергу Національному банку (93% всіх піднаглядних Нацкомфінпослуг фінансових установ) та НКЦПФР з метою консолідації регулювання.

Вважаю, що такий підхід не вирішує проблем державного регулювання фінансового сектору. По-перше: зберігається сегментарний підхід до регулювання, що створює додаткові проблеми для проведення реформ. Так, передбачається реформування пенсійної системи за підтримки МВФ, створення накопичувального загальнодержавного пенсійного забезпечення, основну роль в якому відводиться адміністраторам пенсійних фондів та компаніям страхування життя. Результатом впровадження законопроекту буде розірвання регулювання зазначених суб'єктів між двома державними органами, і як наслідок, проблеми з впровадженням єдиних підходів пенсійного забезпечення.

По-друге: в умовах кризового стану економіки реформування фінансового сектору зі створенням мегарегулятора є недоцільним, оскільки досвід країн, які його запровадили, свідчить про повне зниження ефективності, фінансового контролю та нагляду, особливо на початковому етапі, коли відбувається перепідпорядкування функцій існуючих органів управління.

Поєднання в одному органі повноважень нормативного регулювання та нагляду призведе до виникнення значних бюрократичних перепон, процвітання корупції та безвідповідальності. В більшості країн, нагляд за всіма суб'єктами здійснює мегарегулятор, а законодавче та нормативне регулювання віднесено до компетенції іншого органу, зокрема, Міністерства фінансів.

По третє: на сьогодні фактичне створення мегарегулятора "на базі" Національного банку лише заважатиме центральному банку країни виконувати його основну функцію закріплену Конституцією України, а саме забезпечення стабільності національної грошової одиниці та потребуватиме значних ресурсів від Національного банку.

В зазначених умовах, коли Національний банк, починаючи з 2014 року, зменшив кількість банків на 76 одиниць і планує подальше скорочення їх кількості з метою стабілізації системи і створення в Україні контрольованої прозорої системи великих банків, під нагляд Нацбанку будуть передані більше 2100 нових суб'єктів регулювання кількість яких зросла за попередній рік на 10 відсотків, а кількість відокремлених підрозділів – на 1000 одиниць. За таких умов, замість реформування фінансових ринків, буде запропоновано, скоріш за все, механічне скорочення суб'єктів фінансового ринку, що призведе до невиконання зобов'язань перед клієнтами, зростання соціальної напруги.

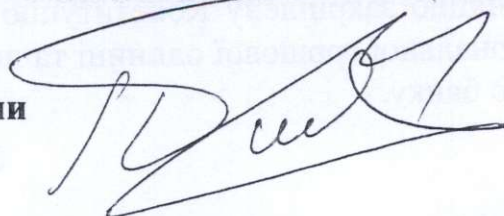
По-четверте: із прийняттям законопроекту буде створено проблему нерівності банківських та небанківських фінансових інститутів перед законом. Зокрема, щодо системи гарантування вкладів - на сьогодні лише депозити фізичних осіб розміщених в банках гарантовані такою системою, а також механізму підтримки ліквідності - відповідно лише банки сьогодні мають право користуватися кредитами Національного банку. Також Національний банк змушений буде взяти на себе функцію захисту прав споживачів фінансових послуг, що є неприйнятною функцією Національного банку (законопроект передбачає виконання нормативно - правових актів Нацкомфінпослуг Національним банком). В той же час Нацкомфінпослуг за 2015 рік розглянуто більше 5000 скарг щодо невиплат та порушення прав клієнтів фінансових компаній.

Крім того, звертаю увагу, що впровадження мегарегулятора здійснюється в країнах де діють потужні транснаціональні фінансові конгломерати та суб'єкти надають клієнтам уніфіковані фінансові продукти, як пакет фінансових послуг до яких належать банківські, страхові, інвестиційні, а також діють уніфіковані підходи до державного регулювання суб'єктів нагляду та сталого законодавства.

На даний час у Верховній Раді готуються до прийняття законопроекти про захист прав споживачів фінансових послуг, споживче кредитування, страхування, обов'язкове страхування власників наземних транспортних засобів, ломбардну діяльність, про ринки капіталів і деривативів та готуються нові редакції законів про недержавне пенсійне забезпечення, обов'язкове медичне страхування. Ці закони значно змінять підходи до діяльності та державного регулювання суб'єктів фінансового ринку та враховують Директиви ЄС.

За цих умов, враховуючи що положення законопроекту є застарілими та неефективними, пропоную ініціювати відкликання на доопрацювання законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (реєстр. № 2413а від 20.07.2016), та передбачити в новій редакції нові системні підходи державного регулювання та нагляду відповідно до найкращого світового досвіду, що враховуватиме, у тому числі, вирішення вищезазначених проблем та сприятиме ефективному реформуванню та розвитку фінансової системи України з розглядом остаточної редакції законопроекту на Раді реформ при Президенті України за участю Нацбанку та Національних комісій на фін ринках.

З повагою,
Народний депутат України

М. Поляков